

وظایف و اختیارات دهیار و دهیاری

مستند به ماده واحده «قانون تأسیس دهیاری‌های خودکفا در روستاهای کشور»، مصوب ۱۳۷۷/۴/۱۴ و نیز ماده ۲ «اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیارهای»، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۱، دهیاری به عنوان **نهادی عمومی غیردولتی** محسوب می‌شود که دارای شخصیت حقوقی مستقل است و وظایفی برای آن تدوین شده است.

به این ترتیب دهیاری به عنوان **آخرین حلقه در نهاد اجرایی** کشور است که قانون منبث از قانون اساسی تشکیل شوراهای اسلامی روستا را برای نظارت به اجرای هر چه مطلوب‌تر وظایف آن تعیین کرده است. از سوی دیگر با توجه به نهاد غیردولتی و خودکفا بودن، ماهیتی مستقل از دولت یافته است که این امر موقعیت ویژه‌ای را برای دهیاری نسبت به سایر دستگاه‌های اجرایی کشور که دولتی و منصوب به دولت هستند، ایجاد می‌کند. زیرا از یک سو دهیاری هم‌چون شهرداری، نهادی عمومی و غیردولتی است که با نظارت و تصویب و تأیید شورا فعالیت می‌کند و از سوی دیگر موظف به انجام کارکردهایی است که در حیطه وظایف دستگاه‌های دولتی در سطوح بالاتر از روستا می‌باشد. این مسأله جایگاه و ماهیتی خاص برای دهیاری ایجاد می‌نماید که فراتر از مسوول اجرای مصوبات شورا خواهد بود.

به این ترتیب وظایف اصلی دهیاری و هم‌چنین دهیار را **طبق ماده ۱۰ اساسنامه دهیاری ها** جهت حفظ توسعه پایدار روستا بر اساس قانون شوراها و رعایت قوانین و مقرراتمی‌توان به شرح ذیل بیان نمود:

۱- بهبود وضع زیست محیطی روستا.

۲- کمک به شورا در خصوص بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و و نارسایی های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و امور رفاهی روستا و تهیه طرح ها و پیشنهادهای اصلاحی و عملی در زمینه های یاد شده و ارائه آن به مسئولان ذی ربط جهت اطلاع و برنامه ریزی و اقدام لازم.

۳- تشویق و ترغیب روستاییان به انجام اقدامات لازم در جهت رعایت سیاست های دولت.

۴- مشارکت و همکاری با شورا در جهت پی گیری اجرای طرح های عمرانی اختصاص یافته به روستا.

۵- همکاری موثر با سازمان ثبت احوال در جهت ثبت موالید و متوفیات و تهیه آمار مربوط.

۶- تامین اراضی مورد نیاز مرتبط با اهداف و وظایف دهیاری پس از اخذ مجوز قانونی.

۷- همکاری موثر با مسئولان ذی ربط در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی واقع در محدوده قانونی و حریم روستا.

۸- تشویق و ترغیب روستاییان به توسعه صنایع دستی و اهتمام به ترویج، توسعه و بازاریابی محصولات کشاورزی و دامی روستا.

۹- اجرای مصوبات شورا.

۱۰- همکاری با نیروی انتظامی و ارسال گزارش پیرامون وقوع جرایم و اجرای مقررات خدمت وظیفه عمومی ، حفظ نظم عمومی و سعی در حل اختلافات محلی.

۱۱- اعلام فرامین و قوانین دولتی مربوط و پیگیری حسن اجرای آن ها .

۱۲- مراقبت ، حفظ و نگهداری اموال و تاسیسات عمومی در اختیار دهیاری .

۱۳- همکاری با سازمان ها و نهاد های دولتی و ایجاد تسهیلات لازم برای ایفای وظایف آن ها

۱۴- مراقبت بر اجرای مقررات بهداشتی و حفظ نظافت و ایجاد زمینه مناسب برای تامین بهداشت محیط.

۱۵- ارسال گزارش های درخواست شده به شورا در موعد مقرر توسط دهیار.

۱۶- حضور دهیار در زمان و مکان مقرر و پاسخگویی به سوالات در صورت تقاضای شورا

۱۷- ارسال گزارش ماهانه فعالیت های دهیاری برای شورا و رونوشت آن به بخشداری .

۱۸- تهیه تعرفه عوارض با همکاری شورا و ارائه آن به شورای اسلامی بخش به منظور تصویب و طی سایر مراحل قانونی.

۱۹- وصول عوارض مصوب مراجع قانونی و مصرف آن در موارد معین

۲۰- مراقبت بر وضعیت بهداشتی گرمابه ها، نانوائی ها ، قصابی ها، قهوه خانه ها و فروشگاه های مواد غذایی و بهداشتی بر اساس ضوابط و مقررات مربوط و معرفی اماکن غیر بهداشتی به مسئولان ذی ربط.

۲۱- برآورد، تنظیم و ارائه بودجه سالانه دهیاری و متمم و اصلاح آن به شورا جهت تصویب

۲۲- اهدا و قبول اعانات و هدایا به نام روستا با تصویب شورا.

۲۳- فراهم نمودن زمینه ایجاد خیابان ها ، کوچه ها ، میدان ها ، پارک ها ، فضاهای سبز ، ورزشی و آموزشی مراکز تفریحی عمومی و مجاری آب و توسعه معابر و اجرای آن ها از طریق دهیاری و همکاری در زمینه طرح بهسازی روستا.

۲۴- تنظیف ، نگهداری و تسطیح معابر و انهار عمومی و مجاری آب ها و فاضلاب و لایروبی قنوات مربوط به روستا و تامین آب و روشنایی در حد امکان.

۲۵ - کمک در احداث تاسیسات تولید و توزیع آب ، برق ومخابرات و تعیین نرخ آن در روستا تا زمان اقدام مراجع ذی ربط (وزارتخانه های جهاد کشاورزی ، نیرو ، پست و تلگراف و تلفن و شرکت آب و فاضلاب روستایی).

۲۶- مراقبت بر بهداشت ساکنان روستا و تشریک مساعی با وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی برای واکسیناسیون در جهت پیش گیری از بیماریهای واگیر.

۲۷- جلوگیری از تکدی گری و واداشتن متکدیان به کار.

۲۸- انجام معاملات دهیاری اعم از خرید و فروش اموال منقول و غیرمنقول ، مقاطعه ، اجاره و استجاره

۲۹- ایجاد و سازماندهی غسالخانه و گورستان و تهیه وسایل حمل اموات و مراقبت در انتظام امور آن ها.

۳۰- اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ روستا از خطر سیل و حریق و رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک واقع در معابر و اماکن عمومی و تسطیح چاه ها و چاله های واقع در معابر بر اساس مصوبات شورا.

۳۱- همکاری در جلوگیری از شیوع بیماریهای انسانی و حیوانی واگیر و مشترک انسان و دام ، اعلام مشاهده این گونه بیماریها به مراکز بهداشتی درمانی و دامپزشکی محل یا سایر مراکز ذی ربط ، اهتمام به دور نگهداشتن بیماران مبتلا ، معالجه و دفع حیوانات مبتلا به امراض واگیر ، بلاصاحب یا مضر.

۳۲- تشریک مساعی با سازمان میراث فرهنگی در حفظ بناها و آثار باستانی روستا و همکاری با مسئولان ذی ربط برای اداره ، احداث ، نگهداری و بهره برداری از تاسیسات عمومی ، اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی ، ورزشی و رفاهی مورد نیاز روستا در حد امکانات .

۳۳- صدور پروانه برای ساختمان هایی که در محدوده قانونی روستا ساخته می شوند با رعایت مقررات مندرج در آیین نامه مربوط به استفاده از اراضی احداث بنا و تاسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها موضوع تصویب نامه شماره ۴۹۴۰ مورخ ۱۳۵۵/۲/۲۲ و سایر مقررات.

۳۴- همکاری با شورای بخش و بخشداری به منظور بررسی و صدور پروانه های کسب.

۳۵- معرفی خانواده های بی سرپرست و بی بضاعت به سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی و مساعدت به آن ها در حد امکانات .

۳۶- همکاری در نگهداری و تسطیح راه های واقع در حریم اراضی روستا از طریق خودیاری اهالی روستا و دستگاه های ذی ربط.

۳۷- مساعدت و همکاری با کشاورزان در جهت معرفی محصولات کشاورزی و تولیدات صنعتی و صنایع دستی روستا در مراکز شهری و نمایشگاه های ذی ربط.

۳۸- پیگیری و مساعدت در جهت ایجاد موسسات خیریه و صندوق های قرض الحسنه و موسسات فرهنگی .

۳۹- همکاری با واحدهای امداد رسانی در هنگام وقوع حوادث و سوانح غیر مترقبه و بلایای طبیعی .

۴۰- گزارش پیشرفت یا عدم پیشرفت فیزیکی طرح ها به شورا و بخشدار و پیشنهاد راه کارهای مناسب برای تسریع در اجرای آن ها در جهت اجرای بند (ه) ماده (۶۸) قانون شوراها.

۴۱- همکاری با دستگاههای ذی ربط در جهت تهیه و اجرای طرح هادی روستا و تهیه پیشنهادهای لازم و تعیین کاربری اراضی واقع در روستا به منظور گنجاندن آن ها در طرح هادی و اجرای ضوابط مصوب مربوط با موافقت شورا

۴۲- مراقبت و اهتمام کامل در نصب برگه قیمت بر روی اجناس و اجرای تصمیمات شورای اسلامی بخش و روستا نسبت به ارزانی و فراخوانی خواروبار و مواد مورد احتیاج عمومی و جلوگیری از فروش اجناس فاسد شده و معدوم نمودن آن ها با هماهنگی مراجع قانونی ذی ربط.

۴۳- همکاری با مراجع ذی ربط در جهت تسهیل دسترسی مردم روستا به آرد و نان مرغوب.

۴۴- پی گیری و ایجاد زمینه نظارت بر امور بهداشتی روستا از قبیل کشتار بهداشتی دام و عرضه گوشت

۴۵- اجرای مقررات دهیاری که جنبه عمومی دارد و به تصویب شورا و تایید شورای اسلامی بخش رسیده ، پس از اعلام برای کلیه ساکنان روستا لازم الرعایه است.

۴۶- پیشنهاد نامگذاری معابر و اماکن و تاسیسات روستا به شورا جهت بررسی و ارایه آن ها به شورای اسلامی بخش جهت سیر مراحل لازم.

۴۷- شناسایی زمینه های اشتغال و مساعدت در جهت تامین کار برای افراد جویای کار با همکاری دستگاه های ذی ربط.